

NA BŘECLAVSKU ROSTE SUPEROBŘÍ HI-TECH SKLENÍK NA RAJČATA, POROSTOU BEZ PŮDY

BEZ PŮDY, BEZ CHEMIE, POUZE VE VODĚ A ZA POMOCI WI-FI, KTERÁ BUDE ŘÍDIT ČMELÁKY PŘI OPYLOVÁNÍ ROSTLIN RAJČAT. TAKOVOU REVOLUČNÍ METODOU ZVANOU HYDROPONIE BUDE UŽ OD LETOŠNÍHO ROKU PĚSTOVAT NA BŘECLAVSKU NA 1 400 000 KG RAJČAT ROČNĚ ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO AGRO MARYŠA.

Foto: Dagmar Sedláčková

Skleníky o velikosti sedmi fotbalových hřišť tam pro něj v polích mezi Velkým Němčicemi a Hustopečemi dokončuje právě nyní zlínský holding NWT a.s., který má s výstavbou a provozem podobných hi-tech pěstíren zeleniny několikaleté zkušenosti v Čechách i na Slovensku. V provozu bude superobří výroba rajčat celých devět měsíců v roce. Odstávka čeká superskleník vždy v létě, a to kvůli údržbě.

„Čerstvá a voňavá rajčata se vrací na pulty prodejen. Česko míří k vlastní soběstačnosti v pěstování zeleniny a ovoce,“ vzkazují provozovatelé. Na ploše bezmála 50 000 m² jsou již postavené skleníky a expediční hala, v současné době probíhá instalace technologie. Výsadba rostlinek je v plánu na říjen, první rajčata by pak mohla být na pultech českých řetězců o letošních Vánocích.

„Dnes si spotřebitel zvykl, že je zelenina na pultech dvanáct měsíců v roce. My přinášíme navíc lokálnost, čerstvost, pěstování nejchutnějších odrůd a plnou zralost. Chuť je pak přirozeně zcela jiná než u ne-čerstvých rajčat z dovozu,“ říká Zdeněk Huták, ředitel společnosti Agro Maryša, které stavba patří. Technologicky půjde o pěstování rajčat hydroponickým způsobem, každá rostlinka bude jednotlivě zásobovaná vodou s živinami. Voda na závluku bude připravována z dešťové vody, která se po celý rok bude jímat ve venkovní nádrži. Samotný skleník je přímo napojený na bioplynovou stanici, která bude z velké části dodávat energii pro provoz skleníku.

A další dobrá zpráva pro spotřebitele: zelenina se v takovém skleníku pěstuje zcela bez chemie, tzv. systémem biologické ochrany. „Pěstovat budeme menší cherry rajčata, důraz klademe zejména

na výběr odrůdy v top-segmentu rajčat. To nám zaručí vysokou kvalitu a trvanlivost plodů.“ doplnil Huták.

Společnost NWT ze Zlína, která superobří skleníky u malé vesnice na Břeclavsku staví, má současně v běhu ještě další dvě výstavby hydroponických skleníků. Podobný kolos na ekologickou výrobu zeleniny budou moci lidé už brzy vidět kompletně hotový také v Mutěnicích u Hodonína a ve Smržicích na Hané. Ty by měly být dokončené na přelomu tohoto a příštího roku.

„Provoz produkčního skleníku je neefektivnější, pokud se pěstitel specializuje pouze na jednu odrůdu. Produkce ze skleníků se nedá skladovat a zároveň ji významně ovlivňuje příroda. Zákazníci požadují co nejvyšší čerstvost, širší sortimentu a celoroční dostupnost. Zároveň se zákazníci zajímají o původ,

složení potravin a své zážitky intenzivně sdílejí. Proto jsme se rozhodli společně založit odbytovou organizaci a vystupovat na trhu pod společnou značkou Čerstvě utrženo. Zároveň ale chceme v rámci marketingu podporovat identitu jednotlivých farmářů.“ uvádí Jiří Stodůlka z NWT a.s. a současně člen představenstva odbytové organizace Čerstvě utrženo, družstvo. Unikátní projekt výstavby skleníků budoucnosti, které využívají metodu hydroponie, odstartoval v loňském roce v Haňovicích na Olomoucku. Tam se rajčata bez půdy pěstují na téměř 3 hektarech.

„Je to v souladu s naší strategií Ministerstva zemědělství, kdy chceme podporovat, abychom i například v sektoru zeleniny byli daleko soběstačnější než doposud. Věřím, že tato investice za 150 milionů Kč, na kterou přispělo také Ministerstvo zemědělství a Program rozvoje

venkova částkou 54 milionů Kč, přinese opravdu smysluplný rozvoj zemědělství a venkova," vítal před rokem jedinečný projekt ministr zemědělství Marian Jurečka. Jak uvedl, je i maximálně šetrný k životnímu prostředí, protože využívá odpadní teplo.

Hi-tech skleník a jeho parametry:

- Plocha skleníku je téměř 5 hektarů, což je zhruba 7 fotbalových hřišť.
- Skleník vyprodukuje 1400 tun rajčat ročně.
- Výsadba rajčat začne v prosinci, první sklizeň se očekává na konci tohoto roku.
- V provozu bude 9 měsíců v roce – odstávka jej čeká vždy v létě, kdy proběhne údržba.
- Práci v jednosměrném provozu najde celoročně na 50 zaměstnanců.
- Provozovatelem obřího skleníku je firma AGRO Maryša.
- Investice se pohybuje v řádu 200 milionů Kč.
- Skleník bude vytápět potrubím bioplynová stanice.
- Kromě rajčat hodlá firma do budoucna pěstovat metodou hydroponie i další druhy zeleniny, papriku či okurky.

Základy hydroponie

Hydroponie je umění pěstovat rostliny ve vodě. Toto slovo pochází z řeckého „hydro = voda“ a „ponos = práce“. Tento koncept znovuobjevil v roce 1930 na univerzitě v Berkeley v Kalifornii Dr. Gericke, ale ve skutečnosti tato metoda pěstování existuje již od dávných dob. Všichni jsme slyšeli o visutých zahradách babylónských a o lidech, kteří žili v nadmořských výškách v okolí horských jezer, jako je Titicaca v Peru a Inle

VÝHODY HYDROPONICKÉHO PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN:

- vhodnost pro alergiky (absence alergenů v zemině nahrazené pěstebním roztokem)
- kontrola přesné skladby živin, lepší řízení přísunu živin
- automatické dávkování živného roztoku
- úspora za hnojiva
- vyšší výnosy
- efektivnější využití prostoru
- rychlejší zakořenění
- květiny vyrostou rychleji, takže se dřív sklízí úroda ze zelené zahrádky
- méně častá zálivka (kořeny ponořené v živném roztoku mají dostatek vody)
- méně časté přesazování
- je hygieničtější, a proto vhodná i do nemocnic a do bytů alergiků
- plody netrpí hnilobou

Foto: Dagmar Sedláčková

v Myanmaru, kteří měli své zahrady na vodní hladině na slaměných kobercích, na vodních hyacintech nebo jiném místním substrátu.

Hydroponie je tedy pěstování rostlin bez půdy v živném roztoku. Nejvhodnějším substrátem je v tomto případě keramzit – expandovaný jííl. Hydroponicky je možné pěstovat téměř všechny pokojové rostliny, zeleninu – rajčata, okurky apod., ale i květiny (karafiáty, gerbery) pro produkci řezaných květů. Užitkové rostliny ve sklenicích se také pěstují hydroponicky buď v minerální plsti, nebo v roztoku na „tenké vrstvě“. V těchto systémech voda cirkuluje, mimo záhony se zpět vrácený roztok filtruje, doplní se živiny, upraví PH a teplota. Podle systému a účelu pěstování se přidávají hnojiva. Pro uzavřený systém pěstování pokojových rostlin v keramzitu lze použít kvalitní tekutá hnojiva bez balastních látek a při každé zálivce zalévat slabým roztokem 0,02 %. Pro tento způsob existují ještě dlouho působící iontovýmenná hnojiva, která vyměňují živné ionty za soli obsažené v zálivkové vodě. V případě použití takového hnojiva není vhodná zálivka dešťovou vodou. Tuto lze rostlinám dodávat jednou za 3–4 měsíce. Velká většina rostlin, která je pěstována hydroponicky, může růst v hydroponii i v půdě. Mezi výhody patří rychlejší růst rostlin, menší náchylnost k chorobám. Vděčnou hydroponickou rostlinou je např. voděnka. Tato metoda pěstování je vhodná pro alergiky.

Tento typ pěstování je vynálezem Egyptanů. Zakladateli moderní hydroponie jsou němečtí botanikové Julius von Sachs

Foto: Dagmar Sedláčková

a Wilhelm Knop, kteří se pěstováním rostlin bez půdy zabývali v 60. až 70. letech 19. století. Jejich výsledky se rychle ujaly a byly dále rozvíjeny. Problém byl především s ukotvením rostlin. Původně se rostliny provlékaly otvorem v korkové zátce, uzavírající nádobu s živným roztokem. Dále se využívaly i běžné květináče, vyplňované drčenou střešní krytinou, drčenou pemzou, drobnými oblázky a podobným materiálem. Jako ideální se ovšem ukázal právě keramzit.

Hydroponie je způsob pěstování rostlin bez půdy pouze v živném roztoku. Tato metoda není žádná novinka, v zahradnictví se u nás používá již několik desetiletí. Nicméně jde o technologii, která představuje jeden z nejatraktivnějších

přínosů poslední doby. Její využití rychle narůstá v Austrálii, Kanadě, USA a Holandsku.

Skleníková hydroponie aneb co vše lze touto metodou efektivně pěstovat

Rajčata, lilky, okurky, salát, papírky, jahody

Jak pěstovat rostliny pomocí hydroponie doma?

K hydroponickému pěstování pokojových rostlin odeberte zdravý a silný stonkový řízek a vložte jej do nádoby s vodou na světlé místo. Jakmile pustí kořeny, dejte řízek do hydroponické nádoby a dále pěstujte podle pokynu výrobce.

Hana Raiskubová, Dagmar Sedláčková